

ресурс]. – Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2009/Economics/44704.doc.htm

2. Методи та інструменти контролінгу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ni.biz.ua/9/9_20/9_203877_metodi-i-instrumenti-kontrollinga.html

3. Орлов А.І. Теорія прийняття рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrdoc.com.ua/text/60733/>

УДК 336.66

Мордань Євгенія Юріївна,

к.е.н, старший викладач,

Демідова Олена Анатоліївна,

студентка,

Сумський державний університет, м. Суми

СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

В умовах підвищення конкуренції, волатильності економічного та правового середовища в Україні, у комплексі заходів, направлених на збільшення ефективності діяльності підприємства і забезпечення стійкості його фінансового стану, важливу роль відіграє формування раціональної системи управління оборотними активами, адже з огляду на специфіку виробничого процесу для галузі промисловості характерною є частка оборотних активів близько 50% у валюті балансу, для будівництва – близько 60%, для торгівлі – понад 80% [5]. Тому, дослідження процесу розробки якісної системи фінансування оборотних активів на підприємстві та обґрунтування підходів до її удосконалення є актуальним та потребує подальшого розвитку.

Перед значною кількістю вітчизняних підприємств постала проблема недостатнього обсягу та неоптимальної структури оборотних активів, що супроводжується низьким рівнем ефективності їх використання. У свою чергу, це призводить до виникнення фінансових ускладнень у фінансово-господарській діяльності підприємств. Формування виваженої системи фінансування оборотних активів, створення механізму оцінки ефективності

використання є необхідним з позиції нейтралізації можливих загроз, пов'язаних з порушенням безперервності виробничого циклу, зростання витрат, зниження рівня ліквідності.

Механізм фінансування оборотних активів (далі – ОА) залежить від форми власності підприємства, його організаційної структури, специфіки виробничого процесу і т.д. Відповідно до джерел формування ОА розрізняють:

- власні (утворені за рахунок власних коштів підприємства);
- залучені (утворені за рахунок емісії акцій, кредиторської заборгованості, інших довгострокових зобов'язань);
- позикові (утворені за рахунок банківських та/або комерційних кредитів, інших видів позик).

Ефективність управління оборотними активами підприємства знаходиться в безпосередній залежності від типу їх фінансування, адже дефіцит фінансових ресурсів може зумовити скорочення обсягу діяльності суб'єкта господарювання.

В економічній літературі виділяються три основні підходи до фінансування оборотних активів: агресивний, консервативний, компромісний.

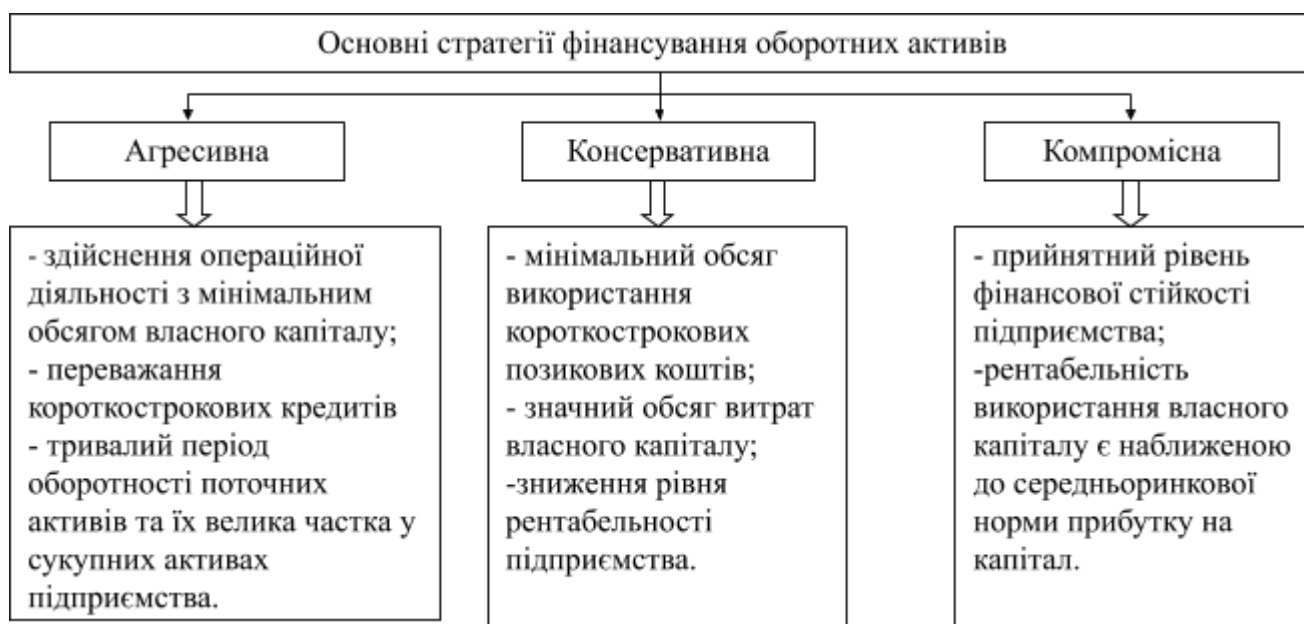

Рисунок 1 – Основні стратегії фінансування оборотних активів [2]

Вибір стратегії фінансування оборотних активів обумовлює потребу в короткострокових джерелах фінансування. Вона визначається як різниця між обсягом довгострокового фінансування і кумулятивною потребою в капіталі, якими прийнято вважати зростаючі з часом інвестиції в споруди, обладнання, запаси та інші активи.

Варто відзначити, що у своїх дослідженнях вітчизняні науковці, окрім вищезазначених, виділяють також ідеальну модель фінансування, проте на практиці вона майже не зустрічається. Характеристику підходів до фінансування оборотних активів представлено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Моделювання стратегій фінансування оборотних активів [4]

Розділ балансу	Стратегія фінансування					
	Ідеальна	Агресивна	Помірна (компромісна)	Консервативна	Вкрай консервативна	Самофінансування
Необоротні активи	ДП	ДП	ДП	ДП	ДП	ВК
Постійна частина оборотних активів	КП					
Змінна частина оборотних активів				КП		

Примітка: ДП – довгострокові пасиви, (власний капітал, довгострокові зобов'язання); КП – короткострокові пасиви; ВК – власний капітал)

Спосіб, яким підприємство фінансує постійну і змінну частини оборотних коштів, визначається в рамках стратегії фінансування оборотних коштів. Значна кількість вітчизняних науковців (Швець Ю. Ю. [5], Андрющенко І. Є [1], Омельченко Л. С. [3] та ін.) вважають агресивну політику фінансування досить ризикованою. Проте для більшості вітчизняних підприємств з високою

ліквідністю, але низькою рентабельністю діяльності агресивна модель фінансування оборотних активів є найбільш оптимальним вибором. В умовах нестабільності середовища функціонування підприємства важливим показником раціональної стратегії фінансування оборотних активів є її гнучкість та здатність до швидкої адаптації у випадку будь-яких змін.

Таким чином, слід приділяти особливу увагу джерелам фінансування активів, оскільки виважений збалансований підхід менеджменту підприємства до вибору стратегії фінансування оборотних активів є запорукою безперебійної виробничої та фінансової діяльності підприємства, його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

Список використаних джерел:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Укладач І.Є.Андрющенко, Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. 82 с.

2. Маринович О. О., Шухманн В. А. Основні стратегії фінансування оборотних активів підприємства. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2019. № 1. С. 1-7.

3. Омельченко Л. С., Піскульова І. В. Аналіз стратегій управління оборотними активами промислових підприємств. *Фаховий науковий журнал «Економіка: реалії часу»*. 2015. № 3(19). С. 178-183.

4. Роганова Г. О. Стратегія фінансування оборотних активів: позиція персоналістів. *Науковий фаховий журнал «Економічний часопис-XXI»*. № 3-4(1). 2013. С. 82-85.

5. Швець Ю.О. Вплив чинників зовнішнього та внутрішнього середовища на ефективність стратегічного управління оборотними коштами підприємств машинобудування. *Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Економічні науки*. 2016. №1 (29). С. 26-36.